

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5

Верховна Рада України

Комітет Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики розглянув на своєму засіданні 16 вересня 2020 року (протокол № 41) проєкти законів України про внесення змін до Закону України "Про державну допомогу сім'ям з дітьми" щодо надання при народженні дитини одноразової натуральної допомоги "пакунок малюка" (реєстр.№ 3006а), поданий народним депутатом України Коваль О.В. та іншими народними депутатами України та про внесення змін до Закону України "Про державну допомогу сім'ям з дітьми" щодо одноразової натуральної допомоги "пакунок малюка" (реєстр. № 3006а-1), поданий народними депутатами України Королевською Н.Ю., Солодом Ю.В. та Гнатенком В.С.

Законопроєктами передбачається внесення змін до Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми», якими пропонується на законодавчому рівні врегулювати питання надання одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка».

Відповідно до законопроєктів:

1) під «пакунком малюка» розуміється державна одноразова натуральна допомога, що відноситься до державної допомоги при народженні дитини та надається громадянам України, іноземцям та особам без громадянства, які на законних підставах проживають на території України і народили живонароджену дитину, за рахунок коштів Державного бюджету України.

Право на отримання «пакунку малюка» надано сім'ям, в яких народилася дитина, а в разі відсутності батьків – родичам, патронатним вихователям новонародженої дитини

Законопроєктом за реєстр. № 3006а-1 також передбачено, що в разі відсутності батьків право на отримання «пакунку малюка» мають також усиновлювачі, прийомні батьки, батьки-вихователі, опікуни новонародженої дитини.

2) видача отримувачу одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка» проводиться у закладі охорони здоров'я (пологовому будинку або пологовому відділенні, перинатальному центрі, неонатальному центрі тощо) незалежно від форми власності та підпорядкування, працівником закладу охорони здоров'я, уповноваженим на це адміністрацією відповідного закладу.

У разі відсутності у закладі охорони здоров'я (пологовому будинку або пологовому відділенні, перинатальному центрі, неонатальному центрі тощо) одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка» її видача проводиться місцевим структурним підрозділом з питань соціального захисту населення за місцем

проживання або перебування отримувача одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка» на підставі його особистої письмової заяви.

Законопроектом за реєстр. № 3006а-1 також передбачено, що у випадках народження дитини поза межами закладів охорони здоров'я (пологового будинку, пологового відділення, перинатального центру, неонатального центру тощо), отримувачі одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка» мають право звернутися за її отриманням до органів соціального захисту населення у термін до досягнення дитиною віку 1 року;

3) одноразова натуральна допомога «пакунок малюка» надається у строк, що не перевищує 30 календарних днів з дня народження дитини у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;

4) комплектування одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка» здійснюється згідно з переліком дитячих товарів для комплектування одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка», затвердженим центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері соціального захисту (за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я відповідно до законопроекту за реєстр. № 3006а-1);

5) тимчасово з 1 жовтня 2020 року до 31 грудня 2020 року закупівля одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка» організовується та здійснюється через Управління ООН з обслуговування проектів в рамках пілотного проекту та згідно з Меморандумом про взаєморозуміння між Урядом України та Управлінням ООН з обслуговування проектів і Дитячим фондом ООН у сфері соціального захисту сімей з дітьми та підтримки розвитку відповідального батьківства та проектних угод, укладених між обласними структурними підрозділами з питань соціального захисту населення та Управлінням ООН з обслуговування проектів, з подальшою доставкою до пологових будинків та відділів соціального забезпечення населення.

Законопроектом за реєстр. № 3006а передбачено також, що з 1 січня 2021 року забезпечення одноразовою допомогою «пакунок малюка», процедура її замовлення, закупівлі та транспортування до закладів охорони здоров'я (пологових будинків або пологових відділень, перинатальних центрів, неонатальних центрів тощо) здійснюється відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі».

Щодо розміру вартості одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка» законопроектом за реєстр. № 3006а передбачено, що такий розмір затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері соціального захисту, та не зараховується до розміру допомоги при народженні дитини. Законопроектом за реєстр. № 3006а -1 передбачено, що вартість такої допомоги, становить не більш як 3 розміри прожиткового мінімуму для дітей віком до 6 років, встановленого законом на дату її видачі (*5 577 грн, з урахуванням розміру прожиткового мінімуму для дітей віком до 6 років з 01.07.2020*).

Слід зазначити, що на сьогодні питання надання державної допомоги «пакунок малюка» регулюється постановами Кабінету Міністрів України «Деякі питання реалізації пілотного проекту із надання при народженні дитини одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка» від 20.06.2018 № 512 та «Деякі питання реалізації пілотного проекту з монетизації одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка» від 29.07.2020 № 744.

Відповідно до зазначених постанов з 1 вересня 2020 по 31 грудня 2021 в рамках пілотного проекту “Монетизація одноразової натуральної допомоги “пакунок малюка”

батькам, у яких народилася дитина, а в разі їх відсутності - патронатним вихователям, прийомним батькам, батькам-вихователям, опікунам новонародженої дитини, на їх поточний рахунок, відкритий в АТ КБ “ПриватБанк”, перераховується грошова компенсація вартості одноразової натуральної допомоги “пакунок малюка” в розмір 5 тис гривень.

Отримувач має право протягом року з дня зарахування коштів грошової компенсації на спеціальний рахунок самостійно використовувати призначену йому грошову компенсацію на придбання дитячих товарів та товарів для породіллі.

Виплата грошової компенсації вартості одноразової натуральної допомоги “пакунок малюка” на дітей, які народилися у 2020 році, проводиться після надання в повному обсязі відповідної одноразової натуральної допомоги.

Міністерство фінансів України не підтримує законопроект за реєстр. № 3006а та зазначає наступне:

1) пропозиція здійснювати тимчасово з 1 жовтня 2020 до 31 грудня 2020 року закупівлю одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка» через Управління ООН з обслуговування проектів в рамках пілотного проекту та згідно з Меморандумом про взаєморозуміння між Урядом України та Управлінням ООН з обслуговування проектів і Дитячим фондом ООН у сфері соціального захисту сімей з дітьми та підтримки розвитку відповідального батьківства та проектних угод, укладених між обласними структурними підрозділами з питань соціального захисту населення та Управлінням ООН з обслуговування проектів суперечить чинному законодавству, оскільки починаючи з 2020 року видатки на надання державних соціальних допомог передано з місцевого рівня на державний і здійснюється за бюджетною програмою КПКВК 2501030 «Виплата деяких видів допомог, компенсацій, грошового забезпечення та оплата послуг окремим категоріям населення», головним розпорядником якої є Міністерство соціальної політики України (*видатки на 2020 рік становлять 1,2 млрд гривень*);

2) потребуватиме значного часу:

- внесення змін до нормативно-правової бази щодо укладення відповідної проектної угоди між Міністерством соціальної політики України та Управлінням ООН з обслуговування проектів;

- здійснення фінансово-економічних розрахунків необхідної кількості «пакунків малюка», зокрема отримання інформації від структурних підрозділів з питань соціального захисту населення обласних, Київської міської державних адміністрацій щодо залишків одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка», придбаної у 2019 році за рахунок відповідної субвенції;

- закупівлі товарів, робіт та послуг, пов'язаних з комплектуванням «пакунків малюка»;

- вишукування додаткових бюджетних коштів для виплати винагороди Управлінню ООН з обслуговування проектів.

Міністерство соціальної політики України не підтримує законопроект за реєстр. № 3006а та зазначає наступне:

1) з 01.09.2020 Урядом запроваджено цільову грошову виплату замість допомоги «пакунок малюка». Це пов'язано з тривалістю процедури закупівлі, визначеної Законом України «Про публічні закупівлі», яка не гарантує позитивний результат проведення торгів, навіть повторних;

2) надання при народженні дитини допомоги «пакунок малюка» відповідно до Меморандуму та проектних угод, укладених між структурними підрозділами з питань

соціального захисту населення та Управлінням ООН з обслуговування проектів, проводилось в межах виконання проекту міжнародної технічної допомоги «Забезпечення соціального захисту та відповідального батьківства в Україні», реалізація якого закінчилась у червні 2020 року. Донецькою обласною державною адміністрацією угоду не було укладено та не було забезпечено населення області допомогою «пакунок малюка» від початку її запровадження для впровадження запропонованого законопроектом механізму необхідно розробити та підписати новий меморандум з метою реалізації нового проекту міжнародної технічної допомоги;

3) законопроектом пропонується виключно закріплення поняття «пакунок малюка» на законодавчому рівні, при цьому не надано чіткого механізму закупівлі «пакунків малюка». Запропоновані варіанти надання допомоги «пакунок малюка» є повторенням попередніх пілотних проектів з надання такої допомоги, за результатами реалізації яких виявлені правові прогалини.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини підтримує законопроект за реєстр. № 3006а.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловило до законопроекту за реєстр № 3006а низку зауважень, а саме:

1) розмір вартості одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка» доцільно визначати з урахуванням розміру прожиткового мінімуму на дитину віком до 6 років, що дозволить забезпечити стабільність і прогнозованість такої державної допомоги;

2) потребують уточнення положення законопроекту щодо чіткого визначення отримувачів вказаної допомоги оскільки є незрозумілим, про яких родичів дитини, як отримувачів допомоги, йдеться.

Крім цього, перелік отримувачів одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка» не виглядає повним, оскільки у новонародженій дитини можуть бути й інші законні представники, наприклад, опікуни;

3) пропозиція законопроекту за реєстр. № 3006а про те, що з 1 січня 2021 року забезпечення одноразовою допомогою «пакунок малюка», процедура її замовлення, закупівлі та транспортування до закладів охорони здоров'я (пологових будинків або пологових відділень, перинатальних центрів, неонатальних центрів тощо) здійснюється відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі» не узгоджується із частиною четвертою статті 3 цього Закону, відповідно до якої «відносини, пов'язані із сферою публічних закупівель, регулюється виключно цим Законом і не можуть регулюватися іншими законами, крім випадків, встановлених цим Законом».

Некоректним виглядає формулювання проекту щодо здійснення закупівлі «одноразової натуральної допомоги», адже предметом закупівлі є товари, роботи, послуги, а не вказана допомога.

Крім того, виглядає незрозумілим, чи належить доставка одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка» до пологових будинків та відділів соціального забезпечення населення, про які йдеться у проекті, до предмету закупівлі.

Не визначено і суб'єкта, який здійснює фінансування такої доставки, а також визначає перелік товарів, що входять до складу «пакунку малюка», що не відповідає принципу визначеності правової норми;

Дискусійним, на думку Головного науково-експертного управління є застосування у тексті законопроектів власної назви організації, яка безпосередньо здійснюватиме закупівлі (Управління Організації Об'єднаних Націй з обслуговування проектів), а також конкретного акту, відповідно до якого здійснюватиметься закупівля

(Меморандум про взаєморозуміння між Урядом України та Управлінням Організації Об'єднаних Націй з обслуговування проектів і Дитячим фондом Організації Об'єднаних Націй у сфері соціального захисту сімей з дітьми та підтримки розвитку відповідального батьківства), оскільки реалізація законодавчих положень, зокрема, щодо надання допомоги, ставиться у залежність від наявності домовленостей із вказаним Управлінням.

Законопроекти потребують також техніко юридичного доопрацювання.

Комітет безперечно підтримує ідею законопроектів щодо державної підтримки сімей, в яких народилась дитина, а також щодо необхідності законодавчого врегулювання питань надання таким сім'ям одноразової натуральної допомоги "пакунок малюка".

Проте погоджується із зауваженнями, висловленими до цих законопроектів, щодо необхідності їх доопрацювання, зокрема в частині надання молодим сім'ям, в яких народилась дитина, права вибору щодо отримання або натуральної допомоги у вигляді «пакунку малюка», або грошової компенсації вартості такого пакунку.

Відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України ці та інші пропозиції та зауваження, що надійшли до Комітету, можливо буде у подальшому врахувати під час підготовки законопроекту до розгляду у другому читанні.

З урахуванням проведеного обговорення, Комітет рекомендує Верховній Раді України:

1) проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про державну допомогу сім'ям з дітьми" щодо надання при народженні дитини одноразової натуральної допомоги "пакунок малюка" (реєстр.№ 3006а), поданий народним депутатом України Коваль О.В. та іншими народними депутатами України, за результатами розгляду в першому читанні, відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України, прийняти за основу з урахуванням пропозицій, висловлених у висновку Комітету;

2) проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про державну допомогу сім'ям з дітьми" щодо одноразової натуральної допомоги "пакунок малюка" (реєстр. № 3006а-1), поданий народними депутатами України Королевською Н.Ю., Солодом Ю.В. та Гнатенком В.С., за результатами розгляду в першому читанні відхилити, врахувавши деякі положення цього законопроекту при доопрацюванні законопроекту за реєстр. № 3006а до другого читання.

Співдоповідачем з цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України визначено народного депутата України – заступника голови Комітету з питань інформаційної політики Кравчук Євгенію Михайлівну.

Проекти постанов Верховної Ради України додаються.

Голова Комітету

Микита ПОТУРАЄВ

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач:Потураєв Микита Русланович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B040000002A672E00BEAE8000
Дійсний до: 14.02.2022 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-14/03-2020/159733 від 16.09.2020

198472